რუსეთის სოციალ-დემოკრატიული მუშათა პარტია

პროლეტარეთო ყველა კეთილისა, შეერთდით!

 პარასკევი, 9 თებერვალი 1918 წ.

ერთობა

ფასი 20 კაპ.

ბაქოში — ერთი თვით 4 მ. 50 კ., ორი თვით 8 მ., სამი თვით 13 მ. 50 კ. ექვსი თვით 27 მ. ერთი წლით 50 მ. ცალკე ნომერი ყველგან 20 კაპ. სახელმწიფო-კერძო ორგან მეტი. განცხადების ფასი, როგორც პირველ გვერდზე, ისე ტოლოზეზე, პეტერტის სტრიქონი—50 კაპ. სამოლოციანი განცხადება უფასოდ მოიტანილი იქნას არა უგვიანეს დილის 11 ნახ. ს. ხელმოუწერელი წერილები არ ბეჭდება. დაუბეჭდავ საგანგებო მასალას რედაქცია არ ინახავს, ავტორებს უკან ვერ დაუბრუნებ და ამის შესახებ არც ბიუროში-მოწერას კისრულობს.

ხელის მოწერაზე ფული შემდეგი ადრესით უნდა გამოგზავნონ: Тифлисъ, почтов. ящ. 199. Редакція „Эртоба". სხვა ადრესით გამოგზავნილ ფულს რედაქცია ვერ მიიღებს.

რედაქციაში პირადად მოლაპარაკება შეიძლება 10—12 საათამდე. რედაქციისა და კანტორის ადრესი: თფილისი, გოლოვინის პროსპექტი № 12. Тифлисъ, Головинскій проспектъ № 12).

ტელეფონი 16—62.

№ 32 ორგანო ამიერ-კავკასიის სოციალ-დემოკრატიულ მუშათა ორგანიზაციებისა № 32

მიმღება ხელის მოწერა 1918 წლისთვის ყოველ დღიურ გაზეთ „ერთობა"-ზე

ხელის მოწერის პირობები

1 თვით — 4 მან. 50 კ.	6 თვით — 27 მანეთი
2 თვით — 9 მანეთი.	1 წლით — 50 მანეთი
3 თვით — 13 მ. 50 კ.	ცალკე № ყველგან 20 კ.

ხელის მოწერის პირობები 1 კანკალისაგან (ე. ი. პირველ სამ თვეს) ყოველ შემთხვევაში უცვლელი დარჩება,

შემდეგ შეიძლება შეიცვალოს თუ ბაზარის მდგომარეობაზე გვაქვს ცოდნა

გაზეთის დაკვეთა შეიძლება შემდეგი მისამართით:

Тифлисъ почт. ящикъ № 199. РЕДАКЦІЯ „ЭРТОБА".

აგზ. და თანამგრძელოდთ მსთხოვთ ხელის მოწერას ნუ დაკაოვდებინ.

ჩვენი ხალხის საყურადღებოთ

ცხადდება, რომ შემოწირულება საქართველოს ეროვნული ფონდის გასაკლერეგლთ

მიიღება ეროვნულ სახლის სამეთაროვილოში (ფარეულინის ქუჩა, № 11 საკუთარი სახლი) დილის 11-დან 3 საათამდე.

კოოპერატივებო და კოოპერატორებო,

დაეხმარეთ საქართველოს ეროვნულ საგჯოს ფულის მოგროვებით, ყოველმა კოოპერატივმა წვრილა მოგროვილან უნდა გადახდის ნაწილი საგჯოსათვის.

საქართველოს ეროვნულ სახვის საფინანსო ხელვნი.

ამიერ-კავკასიის საკოოპერაციო კავშირი.

ვაგზლის კერძო სამკურნალო.

შიბინოვის ავთორიკის გვერდზე ვაგზლის ქუჩაზე

ოლეგან ეკიმეგი-სპეციალისტეგი:

ეძ. ფოკეერია ი.—ქირურგიული სნეულებანი. ყოველ-დღე 2—3 საათამდე.

ეძ. ფაშაკაძე ეძვ.—შინაგანი და ნერვების სნეულებანი, ყოველ-დღე 11—12 საათ.

ეძიმი-ძალი იოსეფლიანი ბარ.—ქალის სნეულებანი, 10,5—11,5 საათ. სამშაბათობამდე, ხუთშაბათობით და კვირაობით.

ეძ. კალდიაშვილი ვლ.—შინაგანი და ბავშვთა სნეულებანი, ყოველ-დღე 1—2 საათ.

რჩეკვა ერთი მანეთი, ამბულატორია შეთანხმებით.

ეკიმი კ. ი. ვეპარკოლაძე
შინაგან და ბავშვთა სნეულებანი
ავადმყოფებს მიიღებს ყოველ-დღე საღამოს 5—6 ს., კვირა დღის გარდა. ქ. ნინოვის ქუჩა, № 4, სასტუმრო ეფტაელის გვერდით. ტელ. 15—00.

ეკიმი
გ. დონინი
ყოფილ ფასანოვნები პარიზის მთავარ კლინიკაში ოლეს
თავალის ტალიმლებიან ავადმყოფებს, დილის 10—12 და საღამოს 4—7 საათამდე. მიხეილის პრ., 76, (ხაიკინის ბინაში ბოქაულის).

ეკიმი გ. მ. მუსაკაძე
ოლეს სადოსტაკენი ავადმყოფები საღამოს 5—6 საათამდე კვირა დღის გარდა მისამართი: დიდი მთაწმინდის ქუჩა № 57; ფოსტა ეკონომიურ საზ. შენობის პირდაპირ, სახ. სვანიშვილისა. ტელეფონი № 5—77.

ეკიმი ვ. ვ. ვეფხვაძე
ტომსკის უნივერსიტეტის ყოფილ კლინიკის ორდინატორი, ნამყოფი ოლეს ავადმყოფებს ანალია და ვენერიოლოგიის ავადმყოფებს ყოველ დღე 3—5 ნახ. საათამდე ეარანტიანი ძველის პირდაპირ, რაზიზეიანის ქუჩა, № 19.

ეკიმი
დ. ი. ჟორდანია
ოლეს ავადმყოფებს შინაგან და ვენერიულ ავადმყოფობით, სიფილისი და მისი ფეხეგეგები სისხლ ნაკლებნა. ქრონიკული ბრონქიტია და ქრონიკული ტრაპეტი. საღამოს 5—7 საათამდე ბარდა კვირისა ბორის ქ. № 6 (დიდუბე).

ეკიმეი ძალი
რ. ბ. ფიშლო-საბაფშვილი
მედიცინის დოქტორი ტენეფეის უნივერსიტეტისა და ვენიზეფეის მედიკო-ქირურგიულ კოლეგიანის. იღებს ყოველ-დღე შინაგან, ქალურ და ვენერიულ ავადმყოფთ და იძლევა სახეანი დარიგებას. სიფილისის წასლობა ახალი მეთოდით. დილის 10—12 ს. და საღამოს 5—7 საათამდე. ელისაბედის ქუჩა, სახლი № 82.

სამკურნალო კაბინეთი
ეკიმი ალექსანდრე დავითის ძის
კეკელიანი
მიიღება ქანანა, ვენერიოლისა და სიფილისიანი ავადმყოფები. (914-ს 606-ს შემსაბამებენ). ავადმყოფთა მიღება 5—8 საათამდე საღამოთი. მიხეილის პროსპექტი № 116, სასტუმრო „ნიფ-ს პირდაპირ ტელეფონი 14—28.

რენტგენის ელექტრო-სხივებით მკურნავი კაბინეტი ბერლინის უნივერსიტეტის მედიცინის დოქტორის
ბ. ბ. ბეგრაგინასისა
შინაგან ავადმყოფობათა სპეციალისტი. იღებენან გულისა და ბუღეების ავადმყოფებენენ. ყოველ-ეგარი გამოკვლევა, ფოტოგრაფიული გადაღება და წამლობა—სხივებით. მშრალი ბეგრაგანი ფანჯარი, ბნეგმოტორაქსი, დრსენელისა ტოკი და სხვა. რენტგენო-ფოტოგრაფიული გადაღება წინასწარი ჩაწერით. ავადმყოფები მიიღებენ ყოველ-დღე დილის 9 საათ.—1 საათ. და საღამოს 5 საათ. —7 საათამდე. კვირობით კი დილის 9 საათ. ადრესი: ბებუოოოეს ქ. № 23. ტელეფონი 7—62.

რა მოგვითანეს გალშევიკეგმა

ბალშევიკების ავანტიურა საბოლოოთ კოტრდება. შინ და გარეთ სამარცხვინოთ დამარცხდა მათი ანარქო-ბალანისტური ტაქტიკა და რუსეთის სახელმწიფოებრივი, მთლიანი არსებობა არარათი იქცა. უპასუხისმგებელო ბალშევიკურმა „თავრობამ" შინ მთლიანი დემოკრატიული ფრონტი გაგლიკა, კონტრ-რევოლუციონერი მოქმედებთან შინაურ ცხოვრებაში წარმოუდგენელი ანარქია გაბატონა, რევოლუციონერ ჯარის თავდაცვის უნარი დაუკარგა და რუსეთელიანენი ფოსტიდანა და რევოლუციონერ თავისუფლება ვილპეთის ჯალათების საჯიგანო გახდა.

ვინ არ იცის, თუ რა რიხით და თავისებური თავხედობით გაიძახოდა ლენინ-ტროცკის კამპანია, რომ ისინი დაუყონებლივ ზავს ჩამოაგდებენენ და ნოსფლიო ომს ბოლოს მოუღებენ. როცა ჩვენ მათ ასეთ დინჯიხოტერ ქაღალეს ეტეკი შეგვეჭონდა, შუდამ ეიმს გვეუბნებოდნენ: მოგვეცით ძალა-უფლება და ჩვენს ქაღალეს სინამდვილეთ გიქმეთო. მაგრამ ფაქტიური რას ეხედავთ? ოთხ თვეზე მეტია, რაც ლენინ-ტროცკის კამპანია სახელმწიფოს მართვა-გაგეკეთის სათავეში მოექცა და დღე

კომისარიატი და ზომავალი სეიმი ამიერ-კავკასიის, ექვი არაა, ამ გზას არ გადადგებენ და ენერგიულ ზომებს მიიღებს ქვეყნის დასახსნელად მოსალოდნელ საშიშროებისაგან.

დემოკრატიის, მუშების და გლეხების ვაღია მას ამ საქმეში მხარი დაუჭიროს, რეკოლუციური წესიერების დაცვით ტ თავის რეკოლუციურ მოვალეობის პირნათლად ასრულებით.

დაუყოვნებლივ უნდა შეწყდეს ანარქია და არეულობა. ჯარისკაცები უნდა თავის პოსტზე დადგენ და მუშებსა და გლეხებს ბეგრნაირ ამოუდგენ. ისევ უნდა გიერთანაწილეს დემოკრატიული ფრონტი, რომ ვიხსნათ ქვეყანა განსაკეთილსაკან და დავიცვათ რეკოლუციია დაღუბისაგან.

პრესა

ნაციონალისტი, რომელი ერისაკე უნდა იყოს, ყველ ერთი და იმავე სულისკვეთებისაა. სახელი გამოუცვალეთ ქართული, რუსული, სომხური მიაწერე და დანარჩენი დახასიათება შეუცვლელად შეგიძლია დასტოვო.

ამას წინეთ „იზვესტია“-ში ვინმე „სტარანნაკმ“ ბალშევიზმი რუსეთის ეროვნულ მოძრაობაა, რუსეთის სახელმწიფოებრივიმის აღმდეგნი დასახა.

ქართველ ნაციონალისტის მესვეურთა აღმათ ეს შეშფოთათ და მყისვე თავის გაზეთში იგივე გიამეორეს.—ია მოუსმინეთ:

„ბალშევეკური მოძრაობა მხოლოდ სოციალური ხასიათის მოძრაობა არ არის. იგი ამასთანავე ერთად არის ერო

ქრონიკა და მიმოხილვა.

დღეს, სალამოს სრულ 6 საათზე დანიშნულია პროფესიონალურ კავშირთა საბჭოს კრება. ამხანაგებს სთხოვენ წესიერ დაგვიანებენ.

— დღეს, 9 თებერვალს, საღამოს 6 საათზე შეეკრნენ სავაჭო გიმნაზიაში (უდელის ქ. № 3), დანიშნულია მეოთხე რაიონის—პირველი, მეორე და მესამე სამილიციო უბნის წითელ-გვარდიელთა საზოგადო კრება. რადგან კითხები ფრიად საჩქარო და საფურადღებოა, ამიტომ ამხანაგებს ესთხოვთ აუცილებლად დაესწრონ კრებას.

— დღეს, საღამოს 6 საათზე მეორე კომეკრესულ სასწავლებლის საგიმნაზიო მერვე სამილიციო ნაწილის მცირე კოლეტივი მართავს ლექციას. თემა: დღეგანდელი მომენტი და სვეტი.—მოიხსენებული ამს. საღამაია. აქვე გამოსცდილან ძველ საწერო ბილეთებს.

— დღეს, საღამოს 6 ს. ლონანდაის განყოფილებაში შესდგება ამიერ-კავკასიის რკინის გზის სამმართველოს რ. ს.-დ. მ. პ. წევრთა კრება. ამხანაგებს სთხოვენ თან იქონიონონ პარტიული ბარათები.

— დღეს, დღის 2 საათზე კომეტეტის ბინაზე დანიშნულია ამიერ-კავკასიის საბიჭერო-სამრეწველო კომეტეტის ბიუროს სხდომა.

— დღეს, საღამოს 7 საათზე სასახლის თეთრ დარბაზში შესდგება კავკასიის მეშ., ჯ.-კ. და გლეხთა დეპ. საბჭ. ცენტრის სხდომა.

ანარქიასთან ბრძოლა

დღემდის როგორც ვიცით ამიერ-კავკასიაში არ ქონენია ადგილი საერთად რევოლიუციონურ წესრიგის დარღვევას, გარდა იმ ეშესცსებისა, რომელსაც ფუვვდა ფრონტიდან მომავალი ეშელონების ბანდიტების შეტაკება. ჩვენი დემოკრატია არ გაყვა ავანტიურისტთა მოწოდებას და შეუდგა რევოლიუციონურ წესრიგის განმტკიცებას. კითხეა იბადება, რისთვის არ დაუქმია მხარი ამიერ-კავკასიის დემოკრატიამ ლენინ-ტროცკის ავანტიურისს? ამას მოავალი მიზეზი აქვს, მაგრამ ერთი მოვლენი ჩვენს ცხოვრებაში ყველაზე უფრო თვალსაჩინოა—ეს მიზეზია ამიერ-კავკასიის საუკეთესო ტრადიციები, ტრადიციები ორგანიზაციულთან მოქმედებისა, ტრადიციები რევოლიუციონურ ბრძოლით მონაპოვარი თავისუფლების განმტკიცებისა. ამიერ-კავკასიის დემოკრატიამ შესანიშნავის სისწორით აუღო ალღო დღევანდელ მდგომარეობას რუსეთისს; უკეთ, რომ ვსთქვათ, რევოლიუციონური დემოკრატია კარგად გრძნობდა იმ აუცილებლობას, რომელიც უნდა წარმოეშვა რუსეთის სინამდვილეს ჩვენს რევოლიუციაში. ცხადი იყო ჩამორჩენილ რუსეთის რევოლიუციია ვერ დაისაბავდა იმ პერსპექტივას, რომელსაც გვხატავედენ ტ. გვაწვენდიდენ ბალშევიკები. ქვეყანა, რომელიც ჯერ კიდევ ვერ გასცილებია ჩამორჩენილ სასოფლო მეურნეობის ფორმიდის წესს, არ შეეძლო მოეხდინა ისეთი ნახტომი, რომ ერთის დაკვრით სოციალიზმში ამოეყო თავი. ამისთვის არ იყო ეზათ ობიექტური პირობები და სუბიექტურნეზე ლაპარაკი ხომ ზედმეტია. და თუ ეს პირობები არ არსებობს, მას ვერავითარი დეკრეტი ვერ შექმნიდა. ბალშევიკების უბედურობა ტ მომაკვნინებელი შეცდომა იმაშია, რომ მათ გონით ის ელემენტები, რომლებიც მათ მოყვებათ, სოციალიზმის, სოციალისტურ იდეების მატარებელია, სოციალიზმისთვის მებრძოლი რაზმის ავანგარდია. მაგრამ საკმაოა ცოტათ მიეთვალოვნეთ ამ მასსის სულიკეეთვის, მის პსიხოლოგიურ კონტეპტიას, რომ დავინახოთ ნათლათ და მკაფიოთ, რომ ეს მასსა სოციალიზმის განსახორციელებლათ, საწარმოო იარაღების განსაზოგადოებოგიზმისათვის კი არ იბრძვის, არამედ წინააღმდეგ, სწ" წარმოვო იარაღების მისასკუთრებლათ. ის ამ მიზნით ხანდისხან ახდენს კიდეც პოგრომებს, თვით ვასმარათლებას, ნამდვილ ყაჩაღობას და ყველა ამას სოციალისტურ იდეებთ ხსნის, რომელსაც, რასაკვირველია, სოციალიზმთან არავითარი კავშირი არ აქვს. აი ეს მასსა, ანუ უკეთ რომ ვსთქვათ „ბალშევიკურ ხულიგანური“ ნაწილი შეუეგნებელი მასსისა, დღეს ჩვენშიაც შემოიჭრა. ის ჩვენს სოფლებს და ქალაქებს ფრონტიდან მოეკლინა.

მერე რა არის საკვირო, რომ აქაც არ გაბნეულიყოს ის ტრაგედია, რომელიც მმენგარებს რუსეთის სივრცეზე? ცხადია დღეს მასსა ვერ არის კმაყოფილი შექმნილი მდგომარეობით. რევოლიუციამ ამდენხანს ვერ მოსპო ის ძირითადი წინააღმდეგობანი, რომელიც ხელს უშლიდა მთლიან დემოკრატიული ფრონტის აღდგენას. ჯერ არე ერთი მნიშვნელოვანი რეფორმა არ გატარებულა სასეგბით ეკონომიურ სფეროში. ჯერ კიდევ არ შეწყვეტილია ომი, არ შეკრულა ზავი. ცხადი ზავის შეუკვრელობა, აბჯარის ჩხრიალი, ისე მოქმედობს რევოლიუციის არსებობაზე, როგორც ეგეთ ფაქტორი მოქმედობდა ცარიზმის დასამხობათ. დღეს ყველასათვის ნათელია თუ რამ დასცა ნიკოლოზის ტახტი... ჩამორჩენილი რუსეთი, რუსეთი კაპიტალიზმის განვითარების პირველ საფეხურზე გაყინული ჩაიარია მსოფლიო კაპიტალის ორ ფაქტორთა შორის ატეხილმა ბრძოლამ. ფინანსიური და სამხედროული კაპიტალი, აი ის ორი ტიტანი, რომელიც ერთი მეორეს სამკვეფრო-სასიკოცხლოთ დაეჯახენ. მათი მძაფრათ შეჯახების დროს დაიცა და ფეოდალთა იქცა ძველი ძირმაპმალი ურთიერთობა რუსეთის ეკონომიურ-პოლიტიკურ სინამდვილისა ისე, როგორც მრისხანე გრიგალის და ამაყ ბუმბერაზ მუხის ჯიდილის დროს ინგრევა და ფერფლად იქცევა ქვეშაზე აგებული ძველი დახავსებული კოშკი მეუდაზნეგესა. ეს ძლეკა მოსილი გრიგალი იყო მსოფლიო ომი, რომელმაც დასცა ცარიზმი, მაგრამ რომლის ღმეილი რეგოლიუციის სადღესასწაულო ჰანგშიაც შიშს მომგვრელთ მოისმის. თუ ომმა დასცა დესპოტიზმი, იგივე ომი დასცეს რევოლიუციას, თუ დროზე მას ბოლო არ მოეკლო.

ზავი და ზავი, ვისთანაც არ უნდა იყვეს!

ზავი აუცილებელი!

ეი ისტერიული ამოძახილი რევოლიუციის საარსებო გრძნობისა. ეი აუცილებელი თავდები რევოლიუციონურ დემოკრატიის ფიზიკურათ დაცვისა.

სხვა გზა არ არსებობს!

როგორც ზევით აღენიშნეთ რუსეთის ანარქია დღეს ჩვენს სოფლებშიაც ამარეს ფრთებს გაშლას. ფრონტიდან ჩამოსული ჯარისკაცები, რომლებიც მთელი ოთხი წლის განმავლობაში სნგრეგზნი ინტანჯებოდენ, ჯოჯოხეთურ სალტეებში იყვნენ ჩაეყოფილი ნიკოლოზ-ის დემონური წესით, დღეს, როდესაც მიეცათ თავისუფლათ აზოოვნების, მოქმედების საშვალება, ზზარად ნერვიოლოგიას იჩენენ ტ ეს არე ვასაკვირია. მაგრამ საამწუხაროთ ამით სარგებლობენ ბნელი ძალები, რომლებიც დღემდის სოროებში იყვენ მამალულნი, დღეს ჯარისკაცებს სოფლის რევოლიუციონერი ორგანიზაციების წინააღმდეგ ამეიერებენ. მაგრამ რამდენათაც დრო გადის ამბ. ჯარისკაცები იმდენათ ეჩკვევიან: მტერს მოყვარისაგან აარჩევენ და საერთო რევოლიუციონურ მუშაობაში ებმიან. ზზარია ისეთი მაგალითები გურიაში და იმერეთის სხვა და სხვა სოფლებში, რომ ფრონტიდან დაბრუნებული ჯარისკაცები იარაღს ადმასრულებელ კომეტეტს აბარებენ, რომ საჭიროების დროს უკანასკნელნი შეიარაღოს სამეფო ხალხი, არა მარტო რევოლიუციის დასაკავათ, არამედ თვით ფეზიკურ არსებობის შენასანარჩენებლათ. ეს ასეც უნდა მომხდარიყო, რადგანაც დღეს თვითეული ტყეია, თვითეული თოფი ჩვენთვის ძვირფასია, სახალხო სიმდიდრეა. ასეა თუ ისე საეროო პროფესიებში მომუშავე ამხანაგებმა ფრონტიდან ჩამოსული ამხანაგები ჩაანაწილ ნამდვილ რევოლიუციონურ მუშობაში, ისე, როგორც ეს სჯირის ამხანაგებმა მოიმკმედეს, მიაღიენონ მოსწავლეობა რევოლიუციის დაცვა-განტკიცებაში. ამას მოითხოვს მომენტი, ამას ვგულისხმობს რევოლიუციის კეთილდღეობა და დემოკრატიის ფიზიკურ განადგურებისაგან დაცვა.

ს. მენდალიშვილი.

ბიზის საკითხი

2 თებერვალს 1918 წ. დაიწყო თფილისის ეკეზრნინის საადგილ-მამულო კომეტეტის სხდომები. საგუბერნინო საადგილ-მამულო გამგეობის მოქმედების შესახებ მოხსენება გააკეთა ამავე გამგეობის თავმჯდომარემ ი. მოდფაშვილმა:

საგუბერნინო საადგილ-მამულო გამგეობა შესდგა დროებით ორგანოს სახით გასული წლის ნოემბერში საგუბერნინო საადგილ-მამულო კომეტეტის საერთო სხდომაზე. ამ სხდომაზე არ იყო მთელი გუბერნინის სრული წარმომადგენლობა. მხოლოდ 5 მაზრის საადგილ-მამულო კომეტეტებმა გამოგზავნეს თავისი წარმომადგენლები. თფილისის, ლუშეთის და ბორჩალოს საადგილ-მამულო კომეტეტები წევრთა არჩევნები კი ხელახლათ უნდა მომხდარიყო. ლუშთის საბაზრო საადგილ-მამულო კომეტეტი შესდგა 20 დეკემბერს, თფილისს—21 დეკემბერს და ბორჩალოს კი—15 იანვარს. ჩამოთვლილი სამაზრო კომეტეტებს გარდა მოწყო 2 საუბნო საადგილ-მამულო კომეტეტი: ცხინვალის და ყვარელის.

საგუბერნინო საადგილ-მამულო გამგეობა შეეკითხა გუბერნიის ყველა კომეტეტს თუ რამდენი დაუშვებენენი მიწებია გუბერნიაში დარჩენილი და წინადადება მისცა მათ, რომ ყველა ეს მიწები აიღონ თავის ხელში დასამუშავებლათ. პასუხი ჯერ არსაიდან არ მოსულა.

თანახმათ ნოემბრის საერთო სხდომის დადგენილებისა, ნება ეძლეკა აგრონომიულ და სასუთსათო ორგანიზაციებს, ტყის მცველებს და საადგილ-მამულო ფონდების გამგეთ იყოლონ თავისი წარმომადგენელი სათათბოო ხმის უფლებით საგუბერნინო და აგრეთვე ყველა საადგილ-მამულო კომეტეტებში.

სტატისტიკურ კომისიის წარმომადგენელნი კომეტეტში არ გამოსცადდენ.

საგუბერნინო სასუოსათო გამგეობამ წინადადება მისცა ყველა ბანკებს და სასესახლოოს ბოქაულებს აღენიშნეთ ნება-დაერთვეოდათ არავის არ მისცენ ნება მამულების ტორგნი ყოდვა-გაყიდვისა. გამგეობამ დაადგინა ყოველთვის ესეთ შემოხვევაზი მიმართოს ადგილობრივ უმაღლეს მთავრობას და თუ გასაყიდი ადგილ-მამულო მცხოვრებთათვის საკრონ აღმოჩნდა, აიღოს ის თავის ხელში მცხოვრებთა შორის სამართლიანათ გასაწარელებლათ. მაგ. ამისთანა შუამდგომლობა იყო აღძრული სიღნაღის მაზრაში მდებარე თვ. ანდრონიკოვის მიწების შესახებ.

საგუბერნინო გამგეობას ხშირად მიმართავდენ მიწის ყიდვა-დაგირავების შესახებ ტ გამოურკვეველ მდგომარეობის გამო, ისიც ხშირათ იძლეოდა ამის ნებას. ახლა კი აღძრულია ამიერ-კავკასიის კომისარიატის წინაშე შუამდგომლობა მიწის ყიდვა-დაგირავების სრულიათ აღკრძალვის შესახებ.

გამგეობას სწამს, რომ მიწის საკითხის გადაჭრის დაგვიანება ნიადაგს უმზადებს არა სასურველ მოვლენებს. ამ მხრივ ტყის საქმე უარეს მდგომარეობაშია, რადგან მას განაგებს მთელი რიგი ცალკე პირების და ორგანიზაციებისა, რომელთა ფუნქციები და უფლებები გაწესებაზეგროვია.

თავის არსებობის განმავლობაში საგუბერნინო საადგილ-მამულო გამგეობამ მოაწესრიგა მთელი რიგი საქმეებისა მიწების დაყოფის, ტყეთ სარგებლობის და სხვ. შესახებ.

გამგეობას ამ ეკამთ ფულათ აქვს 61230 მანეთი. ამ თანხიდან საგუბერნინო საადგილ-მამულო კომეტეტის საჭიროებისათვის გადადებულია 12028 მან. სამაზრო კომეტეტებისათვის—20915. სულ განაწილებულია 33943 მან.

გამგეობის ანგარიში ცნობათ იქნა მიღებული.

მოახსენებები ადგილებიდან.

დუშეთი. დუშეთის საადგილ-მამულო გამგეობის წარმომადგენელი ამბობს, რომ იქ საადგილ-მამულო კომეტეტი ახალ დაარსებულია. მას არ ჰქონდა საშუალებები, რომ ეწარმოებინა ფართე საორგანიზაციო მუშაობა. კომეტეტში 40-მდის განცხადება შემოსულა, რომლებიც უმთავრეს ნაწილათ მიწით სარგებლობის საკითხს ეხებოდა. თავიდანვე გლეხები მიწის საკითხის გადაწყვეტას დამუშებენენ ეკრეგიდან მოელოდნენ. მაგრამ, როდესაც დამეგ. კრება გარეკილ იქნა, გლეხებს მეტი ცდა არ შეუძლიათ. თუ მიწის საკითხი საჭ�ეროთ არ იქნა გადაწყვეტილი, მაშინ გლეხობა თვითონ იკისრებს საკითხის გადაჭრას მომავალ გაზაფხულზე. კერძო მესაკუთრეთა მიწის ჩაოდენობა გამოიკვეკვეული. ფეტეტრათ ყველა ასეთი მიწა გლეხების ხელშია, რომლებიც კიდეც ამეშვიენენ მას. მემამულეებს ირჩევთ მხოლოდ სამუშაო ნორმა. გლეხებში ხშირათ ხდება შეტაკებენი. ხშირათ გლეხები არ იხდიან საკარო გადასახადს, გასაკუთრებით ამას ალაგი აქვს მთებში. ადმინის ,რაცია ვერ ატანს ძალას საიჯარო გადასახადის ასაღებათ. ასეთ საკითხებს უმეტეს ნაწილათ თვით გლეხები სჭრიან თავისი ნებით: სხვილ მემამულეებს სრულებით არაფერს აძლევენ, წვრილებს კი მხოლოდ ნაწილს, მათი მატერიალურ მდგომარეობის მიხედვით. ზამთარმდის გლეხები თვით იკავდენ ტყეებს, მაგრამ დადგა თუ არა ზამთარი მათ დაიწყეს ტყეების ჩეხვა, სჭრიან როგორც სახაზინონ, ისე კერძო მესაკუთრეთა ტყეებს. დაბურნენენენ ჯარისკაცების მიერ შემოტანილი ბალშევიკური სული თანდათან ხელს უწყობს ანარქიასტულ მოძრაობას.

თელავი. თელავის სამაზრო საადგილ-მამულო კომეტეტი სეტტეზერში დაარსდა და ყოველთვის ნაყოფიერ მუშაობას აწარმოებდა. შეთანხმებამ ნიადაგზე კომეტეტმა შესძლო ბევრი საკონ-ტროლო საკითხები გადდაეჭრა, რაც უმთავრესათ კერძო საკუთრებას და მიწათ-მფლობელობას შეეხებოდა, გლეხები მემამულეების ყველა მიწებს ამაუშვებენ; მაგრამ აქვე აცხადებენ, რომ თუ მათ მიერ დამუშავებული მიწები კანონით ჩამორთმეული არ იქნება, მაშინ ისინი ხელერ ფულს გადაიხდიან მესაკუთრის სასარგებლოთა. ეახეთში დაუმუშავებელი მიწა სრულიათ არ არის. ადგილობრივ და მოსულ მეტოვრებთა შორის არავითარ შეხლა-შემოხლას ადგილი არ ჰქონია. იგი ისეთი მაგალითებიც, როდესაც გლეხები თვითონ აძლევდენ მიწას უმიწო-წყლო მეზობლებს. სოფლის მეშვიები, რომლებიც ბეეეხაზობას მისდევენ მიწებს არ თხოულენენ. საზოგადოთ უნდა ითქვას, რომ მიწის საკითხის გარშემო არავითარ ექსცესებს ადგილი არა აქვს.

თავად-აზნაურობის თითქმის ყველა ტყეები საადგილ-მამულო კომეტეტის ხელშია. მაგრამ ამასთანავე ბევრ ადგილებში, როდესაც ზოგიერთი სოფლები ითვისებენ მეზობელ სოფლის ტყეებს. ასეთ მოვლენას კომეტეტი ენერგიულთან ებრძვის, ვინაიდან ტყეების დანაწილება ძალიან ნელა ხდება. ტყის ეარეგზის ჩეხვას ადგილი არ ჰქონია, თუმცა თანდათა ძლიერდება ზინ დაბრეგნენენ ჯარისკაცების ამ მხრივ მიმართული აგიტაცია. კერძო მესაკუთრეთა ტყეების ჩეხვა სწარმოებს; ტყეებს სჩეხავენ მეზობელ სოფლების გლეხები. ტყის ეარეგზის რამდენიმე მაგალითი იყო აგრეთვე საუფლისწულო მამულებში, მაგრამ გლეხთა სასარგებლოთ განსახილველად წარმოდგენილ ნაწილს გამოყოფენ შემდეგ კონფლიქტები თავიდან აშორებულ იქნა. ტყის მეპატრონეები კომეტეტის ნება-დაერთვილათ ტყეებს არ სჭრიან.

გლეხთა ყრილობის გადაწყვეტილების თანახმათ ტყეებით სარგებლობისათვის გადასახადი შეაქვთ ფეპრიზტების სახით: ბინდალის მეპატრონეებს გადასახადი არ ეძლევათ. აღმ. კომეტეტმა შეიმეშავა სტატეო მასალის განსაკუთრებული ნიხრი, რომლის თანახმათ ხდება მასალის გაცემა. გლეხები გადასახადს წინაადგენენ არ არიან, მაგრამ ითხოვენ გადასახადს ყველა თანასწორათ იხდიდეს. შეხლა-შემოხლა ხდება ტყეების უფასოთ გაცემის ნიადაგზე; უფასოთ სატყეო მასალები უმთავრესათ სახახნო გლეხებს ეძლევათ. გლეხები მოითხოვენ წვრილ მესაკუთრეთა ტყეებს ჩამორთმეეფასაც. გასაკვიდათ ტყის ჩეხვა კომეტეტის მიერ სასტეკათ აღკრძალულია. ქალაქთა და დაწესებულებათა სათბობ მასალათ უზრუნველყოფათ საადგილ-მამულო კომეტეტი სპეციალურ ნებართვას იძლევა.

(შემდეგი იქნება).

მოსკოვიდან თფილისამდე

(მოგზაურობა).

ლეკემბერი და იანვრის ნაწილი მოსკოვში გავატარე, სადაც ეხლა ბალშევიკების მუშაობა და გლეხთა მთავრობა სოციალიზმს ანხორციელებს. გარეგანი შეხედულობით ეხლა ძლიერ ქლიერ წაადგეს ერნრეფოს. ქალაქის შუაგულ დიდ ნაკიტხს ქეჩაზე დამშვარი სახლების ბოძები ღა მოსჩანან, ეს უტყვი მოძმები მოწმობენ, რომ ოტტობერში ამ საზარელი სამოქალაქო ომი იყო გაჩაღებული. ქეჩები თოვლით ავსილია და არაგინ არის, რომ გაწმენდოს. ღამის 8 სათზე ქალაქში სიცოცხელ სრულიად აღდგილს სისანიე ალარ არის, მთელი ქალაქი სიბნელეში ეხვევა. ქეჩებში ალარავინ ეხმიანება ამ ეკეთ ალარ ეჩანს, აქაც ეშეხვდებაკაცი დაგვიანებულ მგზავრს, რომელიც დაფეთებული აქეთ იქით იხედება და შეშინებული ბარბის, რომ ჩეკარა მიეიღეს თავის სახლში და ცოცხალი გადარჩეს. ამ დროს ეუოს ეპატრონეებიან მძარცველი და ქურდ-ბაეაკები, დგება მათი ბატონობის და თავისუფალ მოქმედების დრო. სპარკეკვენ ყველას ვისაც კ ქუჩაში მოასწროსბენ. მათი თავეეფლობა იქამდე მიდის, რომ დღის სინათლეესაც არ ერიდებიან და ყველას თვალ-წინ ახდენენ თავიანთ სამარცხვინო საქმეს. ძარცვის დროს შემოხვევით გამელეკი გარბის, არც კი მიხეხდეს, როცა ვინმეს სძარცვავენ, რომ თვითონაც ამ ძმარცველთა მსხვერპლი არ გახდეს. მარტო ძარცვით არ კმაყოფილდებიან ეს ნაძირალები, თუ ვინმეს წინააღმდეგობა გაუწია, ან პროტესტი განაცხადა იქვე ჰკლავენ. ყელს სჭრიან მთელ ოჯახებს, როგორც ეს მოხდა დღით ერთ ქუჩაზე. მძარცველები მთელი ბრბო ერთად დადის ჯარისკაცის ფარაჯებში გახვეული და ვინტოოკვით შეიარაღებულნი. წესიერების დამცველი არაეინ არის, მართალია წეოილი გარდა ოდ ხასეიდელს ღებულობს—15 მანეთს დღე-ღამეში, მაგრამ იგინი მოწყვეული არიან ხმოლოდ მარტო „ბუნ-ქუბეთან“ სპრძოლველათ და ქალაქში წესრიგის დაცვა მათ სრულიად არ ინტტერესებთ. მთელი ქალაქი მტაც�eლი ბანაბარათ არის მიტოვებული. ხოლო ოოა ტაკოვ ბეტონ ხმაა ოღებენ ეხლ სურთ თავის ხელში აიღონ წეს-რიგის დაცვა,—გენერალ-გუბერნატორის სახლიდან ბალშეკეკები მთელ ხელად ბურთს სჩრიან პირში. სახლის კომიტეტები შეეცადენ მოეწყოთ ქალაქის დაცვის საქმე, მაგრამ ბალშეკეკურმა მთავრობამ სსტიკეთ აუკრძალა ეს და მიღო ზომები მცხოვრებთათვის იარაღი აეეკრა და ამით წაართვა მათ თვით დაცვის უკანასკნელი საშუალება. ბალშეკეკების მთავრობის ასეთი თავის მოქმედება იმას ასაბუთებს, რომ მას უნდა სამოტყვის მოსხდენ ინტეკოგენენციის ცხოეეების საშალება მოუსპოს. საქმე იმაში მდგომარეობს, რომ ბალშეკეკებმა ხელში ჩაიგდეს ბანკები, მარა მოსამსახურეები არ სკნობენ სახალხო კომისარების მთავრობის და სამსახურში ალარ დადიან და რომ საცხოვრებელი წყარო გამოეგებნათ ქალაქის სხვადასხვა დაწესებულებების მოსამსახურენი და ზოგიერთი ოფიცრებიც სახლის კომიტეტების სამსახურში შეიდენ. ეს კი არაფერთი მიეწონათ ბალშეკეკების მთავრობას. ამიტომ მათ თმი გამოუცხადეს სახლის კომიტეტებს და ქალაქის დაცვის საქმეს და ამით ბოქმედების ფართე ასპარეზი გაუხსნეს მძარცველებს და ქურდ-ბაეაკებს. მართალია ინკარაზნი ხმები გავრცელდა, რომ ქალაქის დასაცავათ 2000 მეზღვაური მოგალ, მაგრამ იგინი არსად სჩანდეს.

მთელი ქალაქი შიშს მოუცავს. მცხოვრებლები იმის საგონებელში არიან ექნებათ ხვალ საქმელი თუ არა. ჩემს დროს პოუს ერთ მერვედ გორვანქარს იძლევენ-დენ თითო სულზე. მარა ეს მცირე ულუფა პურის მტეს ყველაფერს წაადგება. ასეთივე ულუფას იძლევენან პეტროგრადშიაც, თუმცა მოსკოვის სამპოს ერთ კოგზეზეა, რომელსაც მეც დავესწარი, პეტროგრადდან მოსულმა ჯარიანის უფროსმა მურავიოვმა განაცხადა, რომ პეტროგრადში გორვანქეკ ნახეკარ პუოს ვაძლევეთ თითო სულზეო, მაგრამ მის სიყალბეში ჩვენა დავრწმუნდი, როცა პეტროგრადში მივედი.

პუოს ყიდულობენ ეკრეთ წოდებულ „ეტერშრეეზსაგან“, რომელთაც სამგზნეო მატარეკელთან შემოაქვთ პური, და ფუთს 140—160 მანეთად ყიდიან. შაქარს იძლევენ გორვანქეკ ნახეკარს თვეში, მაგრამ 6—7 მანეთათ გორვანქეკს რამდენიც გინდათ იმდენს ითვეთ. ერმნ სრულიად არ იყიდება, ხოლო თუ 15 მანეთს მისცემ გორვანქეკში, რამდენეკე გინდა ითვეთ. ერთი ეეკეეთი ახალ წეს-წყობილების წყალობით სპეკულიანტები ფართეთ სარგებლობენ და ურცხვათ ტაკეს აძრობენ მეხოვრეხთ. ვინც მდიდარია ის მაძღარია, ხოლო ღარიბთა ეურავლეოსობა კი მშიერი და ეკ გარეგმოება დიდ გაბოროტებას იწვევს მასაში. ასე გიდასჭრეს ბალშეკეკებმა სასურსათო საკითხი. ქალაქს მეურნეობას ძარი ბა-მოეუთხოა ქალაქის საბჭოს გარეკეან, რომლის მაგიერ ფაქტიურათ დღეს არაეინ არ არის.

ბანკები აღარ მოემეედენენ, მაგრამ დამახასიათებელი ის გარემოება, რომ ბაფიკეულ ბოსამსახურეენის ალგილზე ბ.ბ. დირიქტორები მეშობენენ, რომელთაც, უეჭველია, სრული ნდობა გამოეეცხადეს ბალშეკეკების მთავრობას. ბეკრობა შეჩერდა. ქარხნებს და სხვა წარმოებებს ხეტაკენენ ბალშეკეკების მიერ კინტროოლის შემოეეეეს ბეგმა. ეუმეშეერობა ფართე ხასიათს ღებულობს. სასამართლოები გაუშმდა. სისხლის სამეეთა სასამართლოებიც ნაცვალთა შემოიღეს რევოლიუციონური ტრიბუნალი.

ვინ არიან მოსამართლეები? მოსკოვის პირველ უმაღლეს რეგი ლიუციონურ ტრიბუნალის პირველ თავმჯდომარეთ დანიშნეს ვიღაც მოისეენკო, კიევის ნაფიც ვეეკლთა წოდებიდან გამოგდებული მიბარბეული ფუფუნის გაფლანგვისათვის.

სნანს, ძველი ბატონების სული კიდევ ტრიალეკს მოსკოოეში. მართალი-გამეეეის მეთოდი იგივეეა, როგორიც წინათ. გაზეთები ძეკრით გამოდან. არ ვიცი რისთვის, 8—20 დეკემბრამდე მოსკოოეში სამხედრო ეწესები გამოაცხადეს და გაზეთებისთვის წინასწარი ცენზურა აღადგინეს. გაზეთები აღარ გამოვიდა.

ბოლოს ორ იანვარს პეტროოგრადში დამფუძნებელი კრების გარეკეას მოლოდინში გაზეთების გამოსვლა სრულიად აკრძალეს. გამოვიდა მხოლოდ საიდუმლო სტამბაში დაბეჭდილი ს.-რეკოლუციონერების გაზეთი „დელო ნაროდა“ და არა ლეგალური გაზეთის ორი ნომერი სიტყვის თავისუფლების დასაცავათ ამ სათაურით „ეზიტ“. 5 იანვარს მოსკოოეში ეეეე

ნებებს გაუგიათ, რომ ამათ აქვთ თავის ეროვნება, თავის მიწა-წყალი და ყველა ეს ფუფერი. ეს სიყვარული აიძულებენ შეერთდეს, შეკავშირდეს, მხარი მხარს შეუფაროს, რომ ადამ მოკრეფილნი შეეცადონ თავის მიწა-წყლის დაცვას. მხოლოდ ამისდა მიუხედავად ჩვენ ვხედავთ ხოკვას, ჭლეტას, ქურდობას, ყაჩაღობას, გვესმის იარაღის ყლარა-ტყლარი, ტყვიის ზმარი საზარელი ზუზუნი. ეს რა არის? ეს გაზლავი ეროვნებათა ხმალ-ამოღებული ერთი-ერთმანეთზე სამკვლარო-სასიკეცხლო ზეიცვა. ეს გასლავი ძალით შეგუებებულ ჯაერის გადმოხეთქის შედეგი.

შეეხეთნის ერთმანეთს ეროვნებები: თათარი სომეხს, სომეხი თათარს, თათარი რუსს და რუსი თათარს. რას შეერება ამ დროს ქართველობაზ? ვინ დასსმია ამ საწყალ ეროვნებას თავზე?

მთელ ამიერ-კავკასიაზე ხდება ის, რაც მოსალოდნელი იყო—სამოკალეთი ომი. ეროვნება ეროვნებაზე მიდის, თვით ეროვნებაში სისხლის დენა, მუდმივი სრო�ა, მუდმივი ზუზილი. ვინაა დანაშაულე? მთავრობა მუშაობს და ცდილობს მოაწესრიგოს ცხოვრება მაგრამ ძალა არა აქვს მოიყვანოს სისრულეში ეს თუ ის თავის გადაწყვეტილება ხალხისგე თავისუფლების და პიროვნების დასაცავლათ. ხალხი სტეპიან გიატაცა და მის შებრუნება არც ისე ადვილია; ძლიერ ბევრი შრომაა საჭირო რომ ეს უბედურება ასეცილდეს თავიდან ხალხს. ყველა ამაში დამნაშავე იყო ძველი ცხოვრება და რადგანაც ამ ცხოვრების შემრეტელი ძალა მოისპო, ამიტომ თავი წამოყო შეუფარგლელ თავისუფლების სტიქიამ ქ გიიტაცა ხალხი.

რას ვხედავთ ყარაიაზის რაიონშ? სასამართლომ გასასინჯათ გადაუწყვეტა ნაზარეო კოსალოს მოტანასთან ნადავლი უკან 9 იანვარს საღამოს ხუთ საათიდის. ეზოში შეკრებილი ხალხი დასთანხმდა და ყველა დამაფიფოლებულები დავიშალნეთ სახლებში ტ სკინდის დაწყნარებული მივეცით თავი დასვენებას ტ ველოდით მეორე დღის 5 საათს, რიდესაც ეზო დაგეხდებოდა მოტანილ ნადავლით საგეს. სულ ფუჭი. თითრებმა არაფე ოუ არაფეი ნადავლი არ მოიტანეს, არამედ თითონაც დაიგვიანეს, რადგან ხედავდენ წყლის ნაყვის და ტყლის არ ეკიდებოდეს საქმესა. მერე გადაუწყვეტეთ იარაღის დაბრუნება ხუთ დღეში და 25 დღის ვადაში უნდა გადაეხადნათ ნადავლის და ჯაოხრებულ სახლების ფული. მარა არაეინ ჩვენ გადაწყვეტილებას აუროადეცა არ მიაქცია და ერთი თოფიც და ერთი გროშიც არ გადმოგვცეს. ეს მომასწავებელია მთავრობის უეკერორატტერმანისა, უკანასკნელი კი გამოწვეულია არა ეკიდან, რომ ხალხი არ არის ნდობით აღჭურვილი ეხლანდელ მთავრობისადაი. არა ამაში დანაშაზეკი ხალხის ეკიერაა, ხალხის შეუფნებლობა თუ ოროგორ მის მოქცევაში გამოიხატება ეხლანდელ მთავრობის მხარის დაკეარა. ეი ამისთვისაა სწორედ ეხლი ხალხში მუშაობა. ჩვენ მართალია ვეკავეს რაიონის კომისარეი. მოიზდებელ პირთაგანი, მაგრამ შეიძლება ეხლანდელ მდგომარეობაში კომისარმა იპოოს ერო გიატაროს ხალხში პოლიტიკური შეხედულებანი? არა. ამის იმაზედაც არ ჰყოფნის დრო შეასრულოს თავის ადმინისტრატიული დანაშუნეკა. დღე ვგვალლეს ინტელიგენციი ქალაქად ოლიმენ სოფლად გაკეთდეს რაეე. და როდესაც შეგეგმას შეეიტანთ ხალხში, როდესაც მას მოეუყვან მაგალითებს ეროვნულ პიროვნების დაკარგვის შედეგებზე, მაშინ ხალხი გამოფიზლდება და თითონვე დაეხმარება ეხლანდელ ნდობით აღუჭურვილ მთავრობას ჩაიყოს ცხოვრება ნორმალურ კალაპოტში. თუ ეს ასე მოხდა, მაშინ შეგეზეკოთ რეალურ ლური ძალაც გვეყოფება და მაშინ ეკრავეთარ კონტრ-რევოლიუციონერი ძალები ეერას ეზამენ.

ეს გზა იქნება ზორი, მაგრამ სწორი და ამაზე მიგვითითა კიდეც ყარაიაზის რაიონის ამბების გადაწყვეტილებამ. უფრო ნათლად წარმოგვიდგება ჩვენი უსაფუძლოება თუ რომ მივიღეთ მხედველობაში ისის, რომ საქმის გაჩაჩვის დროს თითრობა არამც თუ არ შეუფვა სინანულს, არამედ ჩვენ იქ ყოფაში მოჰკლეს კიდეე რუსი ბეკოთ ტარასენკო ტ ჩვენ, რომ ფაბოვედეთ კიდეე ორი რუსიაე მოჰკლეს. ეს იყო ჯირდალით დაეინეა და ინ სწორეთ ამიტომაა საჭირო გამოფხიზლება ხალხისა, შეტანა ხალხში შეგნებისა და საცა საჭიროა ისეთი რეალური ძალის, რომელიც ასე თუ ისე შეაჩერებს ასეთ მოვლენებს, ამისთვის კიდეე საჭიროა რაიმე ინტერნაციენალური ძალის შექმნა.

დეინნ. გ—ძე.

მუშ., ჯ.-კაც. და გლეხ. დეპ. საბჭოთა მე-3 ყრილობა

14 იანვარს პტერბურგაზი გაიხსნა გლეხთა დეპუტატებისა და მუშათა და ჯარისკაცთა დეპუტატების საბჭოთა მე-3 ყრილობა. ტროცკემ გააკეთა ერეკეი მოხსენება საშშეიდობო დელეგაციის მოქმედების შესახებ. მან თავის თვალსაზრისით ახსნა 26 ოქტომბერს მომხდარი გადატრიალება და მაშინვე გამოაცხადეთ დეკრეტი ზავის შესახებ და შეუთვა საზავო მოლაპარაკების გადმოცემას. ეს პირდაპირ ეროვნული უბედურებაა—სოქვა მან. ჩვენ არ ვმალავთ იმას, რომ საბჭო